

planinski

IV E N I I K

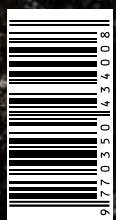
REVIJA ZA LJUBITELJE GORA ŽE OD LETA 1895

113. LETO / SEPTEMBER 2008 / 3,12 EUR

Revija
Planinske zveze
Slovenije

9

**Pavle Kozjek
ostal na gori
Mustagh Tower**

POHODNIK

ŠMARTINSKA 152,
BTC-HALA A, LJUBLJANA

tel: 01 585 26 30

e-mail: pohodnik@univet.si

www.pohodnik-si.com

**Nova oblačila
za jesenska potepanja v gore**

Mago

Mustang Gtx

prodaja

ANNAPURNA

ANNAPURNA
Krakovski nasip 4, 1000 Ljubljana
t 01 426 34 28
info@annapurna.si
www.annapurna.si

Izdajatelj in založnik:

Planinska zveza Slovenije

ISSN 0350-4344

Izhaja petnajstega v mesecu.

Planinski vestnik objavlja izvirne prispevke, ki še niso bili objavljeni nikjer drugje.

108. letnik

Naslov uredništva:

PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE

Uredništvo Planinskega vestnika

Dvoržakova ulica 9, p.p. 214

SI-1001 Ljubljana

T: 01 434 56 87, F: 01 434 56 91

E: pv@pzs.si

www.planinskivestnik.com

Odgovorni urednik: Vladimir Habjan

Uredniški odbor:

Marjan Bradeško, Andrej Mašera,

Mateja Pate, Irena Mušič,

Emil Pevce (tehnični urednik),

Andrej Stritar (namestnik odgovornega urednika),

Slavica Tovšak

Oblikovanje, likovno

in tehnično urejanje: Zvone Kosovelj

Grafična priprava: Repro studio SCHWARZ, d.o.o.

Tisk: SCHWARZ, d.o.o.

Naklada: 5170 izvodov

Prispevke, napisane z računalnikom, pošiljajte po elektronskem mediju na naslov uredništva ali na elektronski naslov. Poslanih prispevkov ne vračamo. Številka transakcijskega računa PZS je 05100-8010489572, odprt pri Abanki, d.d., Ljubljana.

Naročnina 31,30 EUR, 55 EUR za tujino, posamezna številka 3,12 EUR. Članarina PZS za člane A vključuje naročnino. Reklamacije upoštevamo dva meseca po izidu številke. Ob spremembi naslova navedite tudi stari naslov. Upoštevamo samo pisne odgovore do 1. decembra za prihodnje leto. Mnenje avtorjev ni tudi nujno mnenje uredništva. Kopiranje revije ali posameznih delov brez privolitve izdajatelja ni dovoljeno. Uredništvo si pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi.

Program informiranja o planinski dejavnosti

sofinancirajo Ministrstvo za šolstvo in šport,

Ministrstvo za kulturo in Fundacija za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji.

Fundacija za šport

Slika na naslovnici: Mustagh Tower

Foto: Muhammad Afzal, Skardu, Pakistan.

G. Afzal je prispeval to fotografijo posebej za PV in izrazil globoko sožalje ob smrti velikega slovenskega alpinista.

Pavle Kozjek

»Nek res dober himalajski cilj se mi že dolgo mota po glavi: Mustagh Tower (7273 m), lepa in zahtevna gora, še nima alpskega vzpona ... Projekta se lotevamo skrajno resno.« Tako je Pavle predstavil načrt tričlanske odprave s prošnjo za morebitno manjšo podporo, če bi bila potrebna. Bil je racionalen človek, zadržan in učinkovit.

Medijski hrup mu ni dosti pomenil, v javnosti je bilo več povedanega šele po njegovi solo prvenstveni smeri na Čo Oju 2006. Med odpravo Everest 1997, ko je kot doslej edini Slovenec prišel na vrh brez dodatnega kisika, je vmesnih devet let napolnil z vrsto prvenstvenih smeri v Andih, s Čo Ojem pa ga je Himalaja spet potegnila v svoje skrivnosti. Dobro jo je poznal že prej. Že na prvi odpravi (Gangapurna 1983) je dosegel vrh s prvim vzponom s severa: »Čeprav sem vedel, da plezanje v Himalaji ni zabava, je bilo vseeno huje od pričakovanj. Po poti smo izgubili veliko opreme, zapadlo je meter snega in potem smo gazili, gazili in gazili. Takrat je Šrauf pokazal, kako se je treba boriti,« je povedal po radiu.

ln o izgubi enega od članov odprave Jalung Kang 1985: »Prej si tega ne predstavljaš; za vse je bil šok, a v podzvesti mislim, da je vsak, ki gre v Himalajo, nekako pripravljen na to, da se nesreče dogajajo in da te možnosti ne moreš stoodstotno izključiti. Racionalno o tem ne moreš razmišljati, ker pa se to največkrat zgodi zaradi utrujenosti, veš, da bi se tudi tebi lahko zgodilo. Tudi to, da zdrsneš, če nisi stoodstotno pozoren. Ko se sam srečaš s takim položajem, odreagiraš čisto refleksno, ko pa je stvar za tabo, pa ugotoviš, kako tanka je tista črta med biti in ne biti.«

Ob prebiranju o njegovem alpinizmu me je presenetila njegova skoraj nenehna vrhunskost, pa naj bo v Andih, Alpah, Himalaji ali suhi skali. Tudi njegova hladnokrvnost, racionalnost. Uspehe in neuspehe je sprejemal enako mirno, zavedajoč se, da je sam storil vse, kar je bilo mogoče, drugo pa je bilo odvisno od narave – od gora in vremena. Čeprav odprt in prijeten sogovornik vsakomur, ni iskal stikov z mediji. Bolj pronicljivi so ga našli sami. Brezpredmetno je ugovarjal, kje je bolje izrazil svoje bistvo, ali v treh himalajskih obdobjih (1983–1989, 1997 in 2006–2008) ali v vmesnih dveh, ki ju je polnil z Andi. Bistven mu je bil alpinizem na kar najbolj preprost način.

ln resnica! Uboj tibetanskega dekleta in posnetke kitajskih vojakov s še vročimi puškinih cevmi je skupaj s kratko zgodbo preprosto objavil na svetovnem spletu in v tisku brez razmišljanja, ali je Kitajcem všeč ali ne, in brez vmešavanja v poznejše polemike, češ, tako je bilo in nič drugače. Pogrešali bomo knjigo, ki jo je nameraval napisati. Bila bi najbrž ena sama, a nabita z mislimi in dejanji.

Njegova misel na Himalajo ni brez otožnosti: »Če bo šlo tako naprej, kot kaže zdaj, bo čez pet let Himalaja postala velik turistični izziv. Pravih alpinistov, ki so tam sposobni sami priti na zahtevno goro, bo le peščica v množici, ki se tam zbira pod gorami.« To razmišljanje že spominja na rekviem izumirajočemu rodu.

Pavle je bil človek, za katerega kljub vsemu ne bi pomislili, da bo umrl v gorah. A stoodstotno in vedno pač ni nihče pozoren, le trudi se biti. Leta 1985 se z Jalung Kanga ni vrnil Borut Bergant, njegov mlajši soplezalec pa je prebil noč nad 8000 metri in se rešil sam. Leta 1997 je na Nuptseju umrl Janez Jeglič in njegov mlajši partner se je prav tako sam vrnil z gore. ln zdaj na Mustagh Towerju? Podobno.

»V gorah nekaj iščemo, čeprav tam nismo ničesar izgubili. Če bomo imeli kaj iskati tudi v prihodnje, smo na pravi poti,« je nekje zapisal Pavle Kozjek sam. Gore so simbol; tam so ljudje od nekdaj iskali navdih, odgovore na temeljna življenjska vprašanja, prosili višje sile za nasvete, za razlago najvišjih zakonov stvarstva. Gore nas ne potrebujejo, toda – ali jih mi še? Pavle je šel po svoj odgovor. Ga bomo lahko slišali? S tuzemskimi ušesi gotovo ne. Ponj bomo morali sami. Vsak zase in človeštvo kot skupnost.

Tone Škarja

Vsebine vseh Planinskih vestnikov
od leta 1895 do danes na www.pvkazalo.si;
od 1986 do lanskega letnika v formatu *pdf*.

UVODNIK 1
Pavle Kozjek 1

Tone Škarja

TEMA MESECA 4
Nevarne pasti nakupov 4

Arnold Lešnik

Nakup pohodniških čevljev 11

Arnold Lešnik

Kako sem kupoval idealne gojzarje
Glosa 16

Dušan Škodič

PLANINSTVO 20
Slovesnost ob 150-letnici
rojstva dr. Juliusa Kugyja
v Trenti 20

Uroš Vidovič

Trma 24
Dušan Škodič

V gosteh pri Natu 28
Jože Četina

Iz Škofje Loke na Triglav
peš v enem dnevu 34
Matjaž Rešek

Svečana obeležitev
230-letnice prvega
vzpona na Triglav 35
Danilo Sbrizaj

Sprehod po
strehi Evrope 36
Helena Drobnič

Takšne in drugačne
resnične prigode 38
Olga Kolenc

NA TURO 40
Spomini na soško fronto 40

Jože Vogrin

Krn, 2244 m 46
Irena Mušič

V znamenju človeške norosti 48
Matjaž Šerkezi

Punta Serauta, 2962 m 53
Matjaž Šerkezi

GALERIJA 54
Silhuete 54

INTERVJU 56
Prekmurci smo planinci z dušo in s srcem
(Jože Ružič) 56
Slavica Tovšak

ALPINIZEM 62
Plezanje na Aljaski 62
Matej Kladnik

Z najvišje gore Alp s smučmi 68
Bor Šumrada

Padec 72
Tina Leskošek

NAŠA SMER 76
Nebeška lestev
Raz tančic, Cima della Madonna 76
Iztok Rutar

NOVICE IZ VERTIKALE 80-81
PISMA BRALCEV 81

LITERATURA 82-85

PLANINSKO BRANJE NEKOČ 86
NOVICE IN OBVESTILA 87-95

Kako poznamo naše gore? 96